

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Operational Research) เพื่อประเมินประสิทธิผลการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ป่วยโรคซึมเศร้า ที่มารับการรักษาที่ตึกจิระ โรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่ ตั้งแต่เดือนเมษายน-มิถุนายน 2554 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เป็นผู้ป่วยโรคซึมเศร้าที่ได้รับการรักษาด้วยยาที่ตึกจิระ โรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 11 คน เป็นเพศหญิงทั้งหมด มีการรับรู้ดี สามารถสื่อสาร อ่าน เขียนภาษาไทยได้ สมควรใจและยินดีให้ข้อมูลในการศึกษานี้ เครื่องมือในการศึกษา ประกอบด้วย 1) แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ที่เป็นโรคซึมเศร้า โรงพยาบาลพุทธชินราช จังหวัดพิษณุโลก ที่ปรับโดยอรพินท์ สมบัติวัฒนางกูร (2551) ที่ได้ผ่านการตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหาและภาษาที่ใช้ โดยผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว 2) เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล แบบสอบถามความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของอภัยพร บุญแจ้ง (2553) มีค่าความเชื่อมั่น 0.81 แบบวัดความพึงพอใจของผู้ป่วยโรคซึมเศร้าและความพึงพอใจของบุคลากรผู้ใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก ซึ่งพัฒนาโดย สุพรรณิ เตริยภูมิวิศิษฐ์ และคณะ (2546) ที่ผ่านการนำมาหาความตรงด้านเนื้อหา แก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว แบบบันทึกการมาตรวจตามนัดและแบบบันทึกการกลับมารักษาซ้ำเนื่องจากมีอาการกำเริบจากการขาดยา วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษา

ผลลัพธ์ของการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ป่วยโรคซึมเศร้าพบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยโรคซึมเศร้า มีความร่วมมือในการรักษาด้วยยา 10 คน จากผู้ป่วยทั้งหมด 11 คน
2. กลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยโรคซึมเศร้ามาตรวจตามนัดทุกคน
3. ไม่มีผู้ป่วยโรคซึมเศร้ากลับมารักษาซ้ำเนื่องจากมีอาการกำเริบจากการขาดยาภายใน 28 วัน
4. กลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยโรคซึมเศร้าทุกคน มีความพึงพอใจหลังจากที่ได้รับการดูแลโดยใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาอยู่ในระดับมาก
5. ทีมบุคลากรผู้ใช้นโยบายปฏิบัติทางคลินิก มีความพึงพอใจในการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาอยู่ในระดับมาก 45 คน คิดเป็นร้อยละ 95.74 พึงพอใจระดับปานกลาง 2 คน คิดเป็นร้อยละ 4.44

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1. ในการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ป่วยโรคซึมเศร้า ตึกจิระ โรงพยาบาลสวนปรุง จะมีการฝึกให้ผู้ป่วยโรคซึมเศร้ารับประทานยาเองจากซอง โดยมีพยาบาลเป็นผู้ดูแลในการรับประทานยาของผู้ป่วยโรคซึมเศร้า ซึ่งผู้ป่วยโรคซึมเศร้าจะมาเข้าแถวเพื่อมารับยาพร้อมกับผู้ป่วยอื่นที่พยาบาลเป็นคนจัดยาให้ เป็นสาเหตุให้พยาบาลไม่ค่อยมีเวลาในการดูแลผู้ป่วยโรคซึมเศร้ารับประทานยา เนื่องจากต้องรีบจัดยาให้กับผู้ป่วยอื่นที่ไม่ได้จัดยารับประทานเองแต่มารอต่อแถวอยู่ ดังนั้นจึงอาจจะต้องมีการจัดกลุ่มผู้ป่วยโรคซึมเศร้าแยกไว้อีกกลุ่มโดยให้มีการรับประทานยาเป็นกลุ่มหลังสุดต่อจากกลุ่มผู้ป่วยอื่นที่พยาบาลเป็นคนจัดยาให้ เพื่อไม่ให้เกิดการรบกวนกันของผู้ป่วย และพยาบาลยังสามารถมีเวลาในการดูแลผู้ป่วยโรคซึมเศร้า ที่รับประทานยาเองได้มากขึ้น

2. ควรมีการนำเสนอผลการศึกษาให้กับผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ เพื่อให้เห็นความสำคัญของประโยชน์ของแนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ป่วยโรคซึมเศร้า ที่สามารถช่วยให้ผู้ป่วยให้ความร่วมมือในการรับประทานยา การมาตรวจตรงตามนัด ลดอัตราการกลับมารักษาซ้ำเนื่องจากการขาดยา มีความพึงพอใจหลังจาก

ได้รับการดูแลโดยใช้แนวปฏิบัติ รวมทั้งบุคลากรมีความพึงพอใจต่อการใช้แนวปฏิบัติ เพื่อให้มีการกำหนดเป็นนโยบาย และมีการเผยแพร่แนวปฏิบัติไปใช้สำหรับหน่วยงานอื่นและผู้ที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนให้ผู้ป่วยโรคซึมเศร้าให้ความร่วมมือในการรักษาด้วยยา

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาทบทวนหลักฐานเชิงประจักษ์ (evidence) ใหม่ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาอย่างสม่ำเสมอ เพื่อนำมาพัฒนาแนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาให้มีความทันสมัย เหมาะสมกับสถานการณ์ และสามารถพัฒนามาเป็นงานประจำ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อผู้ป่วยโรคซึมเศร้า
2. ควรมีการติดตาม ปรับปรุงและประเมินประสิทธิผลของการนำแนวปฏิบัติทางคลินิกไปใช้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้แนวปฏิบัติทางคลินิกมีความเหมาะสมและทำให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีต่อผู้ป่วยโรคซึมเศร้า
3. ควรมีแบบประเมินที่เป็นแนวทางสำหรับผู้ช่วยเหลือคนไข้ ในการช่วยประเมินอาการข้างเคียงที่อาจเกิดจากยา
4. ควรมีการศึกษาถึงประสิทธิผลของแนวปฏิบัติทางคลินิกของการใช้แนวปฏิบัติในด้านการช่วยลดภาระงาน ค่าใช้จ่ายและจำนวนวันที่ต้องเข้ารับการรักษาตัวในโรงพยาบาล